

EDITI sunt annis superioribus, lector amice, Wechelianorum typis, veterum Germaniae historicorum *Georgii Seldewij* Tomi tres, CL. virorum *Reineri Reineccij* polyhistoris, *Ioannis Pistorij* Medici, & *Iusti Reuberi* Iurisconsulti, quos honoris & obseruantiae causa nomino, studio & opera adornati: quibus ipsi tandem (ni fallor) Wechelianis, quartum superaddiderunt, non alio certe quam patriae historiae locupletandae & illustrandae studio. Ceteros enim scriptores, peculiaribus libris ipsorum sumptu euulgatos, hic recensere nil attinet. Ex iis editionibus facile patuit, elegantissimis illis Chalcographis id fuisse consilij, ut quantum in ipsis, auctores vniuersos, qui Germanorum res ab obliuionis incommodo vindicassent, certis voluminibus contextos, in publicum mitterent. Quorum proin laudabili instituto, ipsis praesertim quintum huncce Tomum historicorum, prioribus quatuor sociali fœdere iungendum, per literas efflagitantibus, me quoque deesse non decuit.

Verumenimvero susceptae huic *Ελληνιστης* ingenium feliciter optauit sapius, ac ut ea communicatis inuicem consiliis, suscipi & adornari potuisset. Sic enim illius series aptior atque cōcinnior, corpusque partibus omnibus inter se rite coherentibus formae dignitate commendabilius fieri potuisset. Nunc vero quoniam suis rationibus singuli obsequuti sunt, atque illud nobis ornamentum fortuna inuidit, mihi quoque post insignes illos viros, via qualiscunque, ineunda fuit, qua nec alios suis defraudasse, nec crambem cum nausaearecoxisse viderer. Eam itaque temporum & Scriptorum seriem delegi, quae à Henrico quarto exordium sumens, ad finem usque decimi tertij seculi Christianae *Ελληνιστης* protenditur, cuius rationes in praesens breuiter explicandas esse duxi.

Ac primum quoniam *Hermanus* planè recudendus videbatur, tum quod manuscriptus Codex edito multo locupletior obtigerat, tum etiam propter Continuatorem eius nunquam foras emissum: visum fuit *Otonis Chronicon*, quinquaginta & amplius capitibus auctum, ei praefigere. Quamuis enim hic illo sit iunior, quia tamen uterque à mundi incunabulis Chronologiam pertexuit, quo nomine ad praecedentes Tomos referendi fuissent: conuenientius duxi, hunc *Otonis* librum unà cum *Sanblasiano* eius continuatore *Hermano* praemittere, quam eo deinceps perpetuam Caesarum historiam, quae à *Bertoldo Hermannii continuatore* inchoanda erat, interrumpere: vel omisso eo, auctorem hunc nobilem altero pede mutilum reddere.

Contracto subiicitur *Bertoldus*. Is quoniam pernicioso orbis dissidio vigente, quo *Henricus* quartus, à pontificibus Romanis, nouo tum & inaudito exemplo, furiis infernalibus deuotus & exautoratus fuit: Imperatori plus aequo insensior & Pontificum partibus addictior fuisse, videri potest: idcirco eiusdem Caesaris vitam, à quodam illius familiari, rerumque gnaro descriptam, subiungere necesse fuit, ut ex utriusque comparatione rectius appareat, uter animi perturbationibus plus minusve indulerit, aut veritatem, historiarum animam, melius expresse. Huic deinceps *Enobarbica* historia rite subiecta est, quod ab *Henrico V*, *Lothario* & *Corado*, quorum succinctam descriptionem libro primo complexus est, ad *Friderici* primi gloriosissimi Imper. res gestas progrediatur: *Radeuico* deinceps binis libris derelicta prosequere. Hos *Moguntiacum Chronicon* excipit, epitomen 110 annorum continens, in primis vero causas luctuosissimae vindictae & cladis ei urbi à *Friderico* primo illatae, ob praesulis cadem, ciuium tumultu patratam: quaeque illius ecclesiae res subsequentibus Caesaribus usque ad *Fridericum* secundum, cursum tenuerint. Cuius quidem victoriosi Imp. gestis cum proximus locus deberetur, nec tamen quisquam antiquus scriptor offerretur: contentus fui ad hiatum illum complendum, *monachi Paduani* commentario, de vita, morte, rebusque gestis praepotentis comitis *Ecelini*, qui ut Italos in Caesaris, piorum communionem submoti, fide retineret, ingenti cum terrore per *Euganeos* & *Insubres* arma circumtulit, & in Pontificum aedem adeo desecuit, ut non tam hominis quam truculentae ferae famam opinionemque sibi conciliaret. Ei libello *Colmarienis* fastos subnexui, quod fere non nisi ea contineant, quae post diuturnum interregnum, *Rudolfo*, *Adolfo* & *Alberto* Rom. regibus, apud *Alsatas* Germanosque contingere: quibus cum *Henr. Lucelburg* succederet, *Vecerio* quantumvis recenti proximus locus assignandus fuit. Denique cum *Albertus Argentinenis* à *Rudolfi* primi aetate exorsus, insequentium temporum res gestas, usque ad *Caroli* quarti obitum, prolixè satis memoret: illius utique, fuit hocce scriptorum agmen claudere, praeterea *Ελληνιστης* fragmento historico, in veteribus codicibus ei praemitti solito. *Diploma* saltem exauctorationis *Wenceslai* Caesaris, cum id (quod sciam) extet nusquam, è *Kongelshouij* Chronico conuersum, corollarii loco superadieci, ut illius seculi historia integrè continuata videri possit. Tuum erit, candide lector, laborè hunc, bona fide & mediocri diligentia susceptum atque peractum, boni consulere, VALE.